

Unitatea 3: Idei și oportunități

Subunitatea 3.1: Identificarea oportunităților

Obiective de învățare

- Identificarea oportunităților potențiale în diverse contexte.
- Înțelegerea factorilor care contribuie la apariția oportunităților.
- Dezvoltarea unei abordări sistematice pentru a recunoaște oportunitățile.
- Cultivarea abilităților de schimbare și de adaptare atunci când apar noi oportunități.

Definiție

Descoperirea oportunităților presupune identificarea sistematică a circumstanțelor favorabile pentru inovare sau dezvoltarea afacerilor. Este *arta* de a fi atent la tendințele pieței, la ceea ce lipsește și la nevoile în schimbare, permițându-le antreprenorilor să profite de momentele potrivite pentru a acționa.

Liniile directoare ale EntreComp

EntreComp ne oferă următoarea indicație:

"Folosiți-vă imaginația și abilitățile pentru a identifica oportunități de creare a valorii".

Cum?

Recunoașterea oportunităților este o abilitate nuanțată, așa cum a fost descrisă de Kirzner (1979), care o definește ca fiind abilitatea de a descoperi posibilități care anterior au trecut neobservate. Kirzner (1985) extinde mai târziu acest concept, încadrându-l ca fiind un impuls inerent în interiorul indivizilor de a imagina viitorul potențial. Pentru a descoperi oportunitățile, trebuie să fii receptiv și dispus să discerni ceea ce alții ar putea trece cu vederea.

Oportunitățile se manifestă sub diverse forme: pot fi preexistente și ușor de recunoscut, pot fi descoperite din întâmplare sau pot fi create în mod activ în cadrul proceselor sociale (Sarasvathy et al., 2003; Berglund, 2007). Procesul de recunoaștere a oportunităților depinde de factori specifici, cum ar fi crearea de rețele, asimetria informațiilor și cunoștințele (Ardichvili și Cardozo, 2000). Pe de altă parte, descoperirea oportunităților implică adesea acțiuni intenționate, în care indivizii caută în mod deliberat oportunități fără a se baza neapărat pe reperarea antreprenorială (Berglund, 2007; Fiet,

2007). În special, cercetătorii susțin că identificarea oportunităților este o abilitate care poate fi învățată, accesibilă oricui.

Formarea în domeniul identificării oportunităților implică perfecționarea abilităților de analiză prin intermediul unor instrumente precum analiza SWOT și metodologiile de management strategic pentru a evalua schimbările globale și a identifica factorii cheie de succes (Saks și Gaglio, 2002). Acest lucru subliniază punerea la îndemâna tuturor a abilității de a recunoaște oportunitățile; nu este un talent înnăscut rezervat câtorva persoane selecte, ci o abilitate ce poate fi dezvoltată de către persoanele care doresc să se angajeze în practica deliberată de a observa, analiza și imagina potențiale căi de inovare și creștere.

Descoperirea oportunităților în cadrul EntreComp implică perfecționarea abilităților necesare pentru a recunoaște și a profita de condițiile favorabile pentru inovare și creșterea afacerii. Acest lucru se aliniază cu orientările EntreComp după cum urmează:

Identificarea potențialelor oportunități

Accentul pus de EntreComp pe faptul de a fi atent la oportunități vorbește despre natura proactivă a gândirii antreprenoriale (EntreComp, 2016). Nu este vorba doar de observarea pasivă, ci presupune și implicare activă. A fi mereu informat cu privire la tendințele pieței, la comportamentul consumatorilor și la progresele tehnologice este asemănător cu a avea un radar pentru potențialele oportunități (Shane și Venkataraman, 2000). Aceasta necesită o învățare constantă și o curiozitate autentică, permițându-le antreprenorilor să detecteze nevoile și golurile care ar putea fi abordate prin inovare (Ardichvili et al., 2003).

Înțelegerea factorilor contributivi

Recunoașterea de către EntreComp a necesității unei înțelegeri mai profunde este în concordanță cu ideea că oportunitățile nu există în mod izolat (EntreComp, 2016). Ele sunt adesea rezultatul unor interacțiuni complexe în cadrul pieței (Shane, 2003). Analiza dinamicii pieței implică nu doar observarea tendințelor de la suprafață, ci și înțelegerea forțelor subiacente care le determină (Baron, 2006). Identificarea lacunelor din peisajul actual necesită un ochi critic și capacitatea de a vedea dincolo de ceea ce este imediat aparent (Ardichvili și Cardozo, 2000). Conștientizarea influențelor externe subliniază natura interconectată a oportunităților și a ecosistemului mai larg în care acestea există (Venkataraman, 1997).

Dezvoltarea unei abordări sistematice

Apelul la o abordare sistematică se aliniază cu nevoia antreprenorială de consecvență și fiabilitate (Casson, 1982). Crearea unor cadre pentru analiza pieței oferă o modalitate structurată de abordare a complexității mediilor de afaceri (Ireland et al., 2009). Crearea de rețele pentru colectarea de informații vorbește despre importanța colaborării și a valorificării inteligenței colective. Punerea în aplicare a proceselor de recunoaștere și evaluare a oportunităților aduce un sentiment de disciplină în ceea ce altfel ar putea fi un peisaj haotic (Shane și Venkataraman, 2000). Această abordare

sistematică nu numai că sporește șansele de identificare a oportunităților, dar permite și un răspuns mai eficient și mai eficace.

Cultivarea adaptabilității

Accentul pus de EntreComp pe adaptabilitate reflectă natura dinamică a antreprenoriatului (EntreComp, 2016). Mediul de afaceri este în continuă schimbare, iar capacitatea de a pivota face adesea diferența dintre succes și stagnare. Mentalitatea antreprenorială evidențiată aici implică mai mult decât a fi deschis la schimbare; este vorba despre a o îmbrățișa (McGrath, 2013). Faptul de a fi rapid în evaluarea și răspunsul la schimbările din mediul de afaceri este o dovadă a agilității necesare pe piețele actuale în ritm rapid (Teece, 2007). În plus, noțiunea de transformare a provocărilor în oportunități vorbește despre o reziliență care este vitală pentru un succes susținut (Gupta și Sapienza, 1992).

În general, identificarea oportunităților în contextul EntreComp înseamnă promovarea unei mentalități proactive și adaptabile. Nu este vorba doar de a aștepta ca oportunitățile să se prezinte, ci de a le căuta și a le crea în mod activ printr-o combinație de conștientizare, analiză și disponibilitate de adaptare la circumstanțe în schimbare. Este vorba despre încurajarea unei mentalități care prosperă în fața schimbării, caută cunoștințe și merge înainte pe drumul antreprenoriatului având o abordare strategică și adaptabilă.

EntreComp subliniază necesitatea ca indivizii să fie proactivi și atenți, observând în mod constant mediul înconjurător în căutarea unor potențiale oportunități. Astfel sunt încurajate curiozitatea și deschiderea față de schimbare.

Competența pas cu pas

- **Analiza mediului:** Studiați periodic mediul extern pentru a identifica tendințele care apar.
- **Analiza pieței:** Analizați dinamica pieței și identificați nevoile nesatisfăcute.
- **Crearea de rețele:** Implicați-vă în diverse rețele pentru a obține informații și a descoperi oportunități potențiale.
- **Mecanismul de feedback:** Stabiliți să primiți feedback pentru a vă adapta și perfecționa abordarea de detectare a oportunităților.

Metodologii și instrumente

- **Analiza SWOT:** Evaluarea punctelor tari, a punctelor slabe, a oportunităților și a amenințărilor.
- **Analiza tendințelor:** Monitorizarea și analizarea tendințelor din industrie și din societate.
- **Planificarea scenariilor:** Anticiparea și pregătirea pentru diferite scenarii viitoare.

Aplicație privind economia circulară

Descoperirea oportunităților în contextul economiei circulare presupune capacitatea de a identifica situații, scenarii sau goluri avantajoase și promițătoare care se aliniază cu principiile sustenabilității, eficienței resurselor și sistemelor cu circuit închis. Aceasta presupune o înțelegere perspicace a tendințelor în evoluție, a provocărilor de mediu și a domeniilor în care pot fi puse în aplicare soluții inovatoare sau generarea de valoare (Bocken et al., 2016; Ellen MacArthur Foundation, 2012). Această abilitate necesită un amestec de observație atentă, gândire analitică și imaginație pentru a descoperi potențiale căi de creștere, abordări noi și contribuții semnificative la obiectivele economiei circulare.

Adaptarea cadrului de competențe EntreComp la contextul economiei circulare implică următoarele aspecte:

- Recunoașterea interconexiunilor dintre diferitele părți interesate, industrii și resurse. Explorarea modului în care deșeurile dintr-un sector pot fi o resursă valoroasă pentru un alt sector.
- Luarea în considerare a modului în care produsele pot fi concepute pentru durabilitate, reparabilitate și reciclabilitate, cu scopul de a răspunde preocupărilor din ce în ce mai mari legate de uzura planificată și de acumularea de deșeuri electronice.
- Colaborarea cu diferite părți interesate, inclusiv companii, guverne, ONG-uri și comunități, pentru a promova acțiuni care să dea viață ideilor circulare.

Identificarea oportunităților potențiale

În domeniul economiei circulare, descoperirea oportunităților potențiale merge dincolo de recunoașterea tendințelor pieței - necesită o înțelegere profundă a ciclurilor de viață ale produselor și materialelor (Barbier et al., 2020). Antreprenorii trebuie să fie la curent cu principiile circularității, explorând modul în care deșeurile dintr-un sector pot fi o resursă valoroasă pentru un alt sector (Ellen MacArthur Foundation, 2015). Acest lucru implică re folosirea materialelor, crearea de noi produse din resurse reciclate sau contribuția la un lanț de aprovizionare circular (Ghisellini et al., 2016). Un ochi avizat pentru aceste posibilități interconectate este esențial pentru identificarea oportunităților care sunt în concordanță cu principiile economiei circulare.

Înțelegerea factorilor contributivi

Pentru a înțelege economia circulară, trebuie să privim dincolo de dinamica convențională a pieței. Antreprenorii ar trebui să exploreze conexiunile complicate dintre părțile interesate, industrii și resurse, luând în considerare nu doar impactul economic, ci și cel de mediu și social (Stahel, 2016). Recunoașterea oportunităților de a trece de la practicile liniare la cele circulare și de a stimula eficiența resurselor prin colaborare este esențială (Geissdoerfer et al., 2017). Influențele externe, cum ar fi schimbările reglementărilor sau modificările preferințelor consumatorilor care favorizează sustenabilitatea, joacă, de asemenea, un rol (Kirchherr et al., 2017).

Dezvoltarea unei abordări sistematice

Dezvoltarea unei abordări sistematice în economia circulară necesită integrarea principiilor de proiectare circulară în centrul strategiilor de afaceri (Bocken et al., 2016). Antreprenorii pot crea cadre pentru proiectarea produselor care să acorde prioritate durabilității, reparabilității și reciclabilității (McDonough și Braungart, 2002). Acest lucru presupune punerea în practică a unor procese care să asigure că produsele au cicluri de viață extinse și că pot fi dezamblate sau reciclate cu ușurință la sfârșitul utilizării lor (Kirchherr et al., 2017). Crearea de rețele pentru colectarea de informații poate necesita colaborarea cu experți în materie de proiectare circulară și colaborarea cu părțile interesate care împărtășesc un angajament față de principiile circulare (Charter și Tischner, 2017).

Cultivarea adaptabilității

Cultivarea adaptabilității în economia circulară înseamnă adoptarea principiilor de proiectare circulară și răspunsul la peisajul în schimbare al sustenabilității (Bocken et al., 2016). Antreprenorii ar trebui să fie deschiși la pivotarea către modele de afaceri circulare (Ghisellini et al., 2016), la adaptarea produselor pentru a îndeplini criteriile de proiectare circulară (Charter și Tischner, 2017) și la răspunsul la evoluția așteptărilor consumatorilor în ceea ce privește practicile ecologice (Geissdoerfer et al., 2017). Implicarea diferitelor părți interesate devine crucială în acest context, deoarece colaborarea cu companiile, guvernele, ONG-urile și comunitățile poate oferi informații valoroase și sprijin pentru adaptarea la practicile circulare (Kirchherr et al., 2017).

Sugestie de material didactic

Prospectare oportunități de afaceri: <https://openstax.org/books/entrepreneurship/pages/5-2-researching-potential-business-opportunities>

Activitate practică: Observarea oportunităților în mediul înconjurător

Obiectiv: Îmbunătățirea abilităților de detectare a oportunităților prin implicarea într-o serie de exerciții interactive și de reflecție care imită scenarii din lumea reală. Observarea, analiza și elaborarea de idei pentru a descoperi potențiale oportunități în diverse contexte și promovarea unei mentalități proactive și strategice vor fi, de asemenea, obiective ale acestei activități.

Materiale:

- Carnete de notițe sau dispozitive digitale pentru luarea de notițe.
- Dispozitiv cu acces la internet pentru cercetare de piață.
- Dispozitiv pentru realizarea de fotografii.

Timp: 2 ore.

Metodologie:

1. Introducere în reperarea oportunităților (20 de minute):

- Începeți cu o scurtă reflecție asupra conceptului de detectare a oportunităților, subliniind importanța acestuia în antreprenariat.
- Gândiți-vă la factorii-cheie care contribuie la apariția oportunităților, cum ar fi golurile de pe piață, progresele tehnologice și schimbările sociale.

2. Plimbare de observație (40 de minute):

- Faceți o "excursie pe teren" în zona locală sau efectuați cercetări online pentru a observa practicile actuale, comportamentele clienților și eventualele lacune.
- Luați notițe și faceți fotografii (dacă este cazul) pentru a vă documenta observațiile.

3. Analiza oportunităților (40 de minute):

- Analizați-vă observațiile, concentrându-vă pe identificarea potențialelor oportunități.
- Detectați o tendință sau un comportament al clienților din zona dumneavoastră și comparați această observație cu datele pe care le-ați găsit pe internet.
- Faceți o listă a diferiților factori (de exemplu, economici, sociali, tehnologici) care pot influența identificarea și viabilitatea oportunităților.

4. Selecția ideilor (30 de minute):

- Selectați cea mai promițătoare oportunitate și elaborați o prezentare rapidă a acesteia, subliniind oportunitatea, impactul potențial și o abordare de bază pentru capitalizare.
- Prezentați ideea dumneavoastră unui coleg sau unui formator, primind feedback cu privire la fezabilitatea și caracterul inovator al ideilor.

Reflecți:

Încheiați-vă activitatea reflectând asupra experienței: vi s-a părut interesant efortul de a descoperi oportunități?

Rămânerea la curent cu tendințele pieței și necesitatea de a fi adaptabil în fața unor informații noi sau a unor circumstanțe în schimbare sunt esențiale ori de câte ori există intenția de a începe o afacere.

Continuați să observați comportamentele consumatorilor din mediul dvs., citiți despre mișcările de sustenabilitate și veți găsi cea mai bună idee pentru a ajuta mediul înconjurător din propria comunitate.

